

## CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

### DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Salcuțan Andrei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016 și a sentinței Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 23 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe

**Busuioc Mihail XXXXXXX**, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar din r-nul XXXXXXX s. XXXXXXXX, domiciliat mun. XXXXXXX str. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

#### *Termenul de examinare a cauzei:*

1. prima instanță: 06.06.2016-23.06.2016
2. instanța de apel: 26.07.2016-25.11.2016
3. instanța de recurs: 24.01.2017 - 15.03.2017

#### **A C O N S T A T A T :**

1. Prin sentința Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 23 iunie 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Busuioc Mihail XXXXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 2.500 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 50.000 lei.

Conform art. 65 alin. (2), (3) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa complementară, privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 1 an.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Mostovei Ilie XXX, în privința căruia hotărârile judecătorești nu au fost atacate.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Busuioc M. activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Secției de Urmărire Penală din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru mun. Chișinău, fiind persoană publică în sensul art. 123 alin. (2) Cod penal, având obligații în conformitate cu Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Legea nr. 333 din 10.11.2006, privind statutul ofițerului de urmărire penală, Legea privind combaterea corupției și protecționismului nr. 900-XIII din 27.06.1996 și acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației

de serviciu și autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis infracțiunea de trafic de influență săvârșit de două persoane, în circumstanțe după cum urmează.

La 26.04.2016, ofițerul de urmărire penală Busuioc M., acționând prin înțelegere prealabilă și împreună cu ofițerul din cadrul Direcției de poliție mun. Chișinău, Mostovei Ilie, a pretins de la Surdu Rada, bani, în scopul de a influența procurorul din Procuratura sect. Centru mun. Chișinău, care conduce urmărirea penală în cauza nr. 2016010885 în care fiul ultimei, Pogrebnoi Vasile, este bănuț de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 187 Cod penal, pentru a nu aplica măsura preventivă arestul preventiv și pentru a adopta o decizie favorabilă în privința acestuia.

Tot el, la 28.04.2016, s-a întâlnit cu Surdu Rada, unde în cadrul discuției din apropierea IP Centru mun. Chișinău din str. Bulgară 40, unde Busuioc M. a precizat că este necesar ca suma de bani indicată de inspectorul „Ilie” să fie transmisă până la ora 10.00, pentru a influența procurorul în adoptarea deciziilor privitor la fiul acesteia Pogrebnoi Vasile, pentru a nu fi arestat preventiv și eliberat de răspundere penală.

Continuându-și intențiile sale infracționale, la 29.04.2016, în jurul orei 10.50, Busuioc M. s-a întâlnit cu Surdu Rada în apropierea IP Centru mun. Chișinău din str. Bulgară 40 și a adevărit că totul va fi bine, confirmând că va întreprinde acțiunile necesare pentru a influența procurorul să acționeze în schimbul sumei de bani asupra căreia au convenit, pentru adoptarea deciziilor favorabile în privința lui Pogrebnoi Vasile.

În aceeași zi, Busuioc M., în jurul orei 13.30 min, aflându-se în apropierea Inspectoratului de Poliție Centru mun. Chișinău, a primit de la Mostovei Ilie suma de 1.000 euro, din suma de 1.200 euro transmisă de Surdu Rada către Mostovei Ilie, ceea ce constituie echivalentul sumei de 22.441 lei, conform cursului oficial stabilit de B.N.M. pentru data de 29.04.2016.

Drept urmare, la 29.04.2016 în privința lui Pogrebnoi Vasile prin încheierea judecătorului de instrucție din Judecătoria Centru mun. Chișinău, a fost aplicată măsura preventivă, arestul la domiciliu.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Busuioc M. au fost calificate *de drept* în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume –*traficul de influență, manifestat prin pretinderea, acceptarea sau primirea personal sau prin mijlocitor de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane de demnitate publică, pentru a-l face să îndeplinească sau nu acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, comisă de două persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Salcuțan A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Busuioc M. să-i fie aplicată pedeapsă în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 2.250 unități convenționale.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată greșit a aplicat principiile individualizării pedepsei și nu a luat în considerație faptul, că conform rechizitoriului și din sentință rezultă, că la prezenta cauză sunt prezente doar circumstanțe atenuante și nu au fost stabilite circumstanțe agravante. Instanța nu a luat în considerație personalitatea inculpatului, care a recunoscut pe deplin vina, are un copil la minor la întreținere, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, a recuperat benevol prejudiciul cauzat și deci în privința acestuia putea fi aplicată o pedeapsă minimă prevăzută de art. 326 alin. (2) Cod penal;

- potrivit art. 78 Cod penal și Hotărârii Plenului CSJ nr. 8 din 11.11.2013 cerințele art. 78 Cod penal privind atenuarea pedepsei se răsfrâng asupra pedepsei principale care poate fi redusă sau schimbată de instanța de judecată și numai în limitele prevăzute de lege. Reducerea pedepsei în cazurile prevăzute de lit. a) sau b), trebuie să fie în raport cu numărul circumstanțelor atenuante stabilite de instanța de judecată;

- pedeapsa complementară, nu este prevăzută de sancțiunea articolului din partea specială a Codului penal și este absolut nejustificată și în contradicție cu normele legale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, în baza probelor administrate de ancheta penală și verificate în ședința judiciară, totodată just a decis în privința măsurii de pedeapsă stabilită inculpatului, ținând cont de circumstanțele stabilite în cauză.

Instanța de apel a reținut, că prima instanță a examinat cauza în procedură simplificată în conformitate cu art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, stabilind inculpatului pedeapsa în noile limite ale sancțiunii prevăzute de alin. (2) art. 326 Cod penal, adică în limitele 2.250-3.000 unități convenționale, ținând cont de gravitatea infracțiunii, personalitatea inculpatului și circumstanțele ce atenuează răspunderea, astfel temei de a micșora sancțiunea la limita minimă nu este.

În opinia instanței de apel nu este temei nici pentru excluderea pedepsei complementare stabilită inculpatului, deoarece prima instanță a fost în drept să facă uz de prevederile art. 65 Cod penal, având în vedere caracterul infracțiunii săvârșite de Busuioc M., care a acționat contrar obligațiilor sale de serviciu, urmărind scopul personal și prejudiciind imaginea funcției de ofițer, din care motiv consideră sentința legală, iar argumentele apelului nefondate.

6. Hotărârile judecătorești adoptate pe caz sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Salcuțan A. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Busuioc M. să-i fie aplicată pedeapsa în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal sub formă de amendă în mărime de 2.250 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În motivarea recursului ordinar invocă aceleași motive pe care le-a indicat în apel, suplimentar menționând, că instanțele de judecată puteau aplica prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal, doar dacă erau prezente și careva circumstanțe agravante la comiterea infracțiunii, în caz contrar, nu au fost respectate restricțiile impuse la aplicarea acestei norme și anume - personalitatea inculpatului și atitudinea acestuia față de acțiunile comise, adică de către instanțele judecătorești nu au fost respectate principiile de individualizare a pedepsei, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normei penale.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând de a-l respinge ca inadmisibil, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal și art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Instanța de apel și-a argumentat suficient soluția, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, la fel corect a constatat, că nu sunt prezente careva temeiuri legale pentru excluderea pedepsei complementare în privința lui Busuioc M.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul își întemeiază recursul în baza pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, instanța de recurs atestă, că apărătorul inculpatului nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Din conținutul recursului, Colegiul penal reține, că autorul critică hotărârile judecătorești, deoarece nu au aplicat pedeapsa minimă prevăzută de sancțiunea art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, ținând cont și de prevederile art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, astfel în opinia recurentului, inculpatului urma a-i fi stabilită pedeapsa minimă sub formă de amendă în mărime de 2.250 unități convenționale,

fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Analizând temeiul de casare invocat, în raport cu circumstanțele și lucrările dosarului, Colegiului penal consideră, că în prezenta speța acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanțele de judecată au adoptat hotărâri, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, ținând cont și de prevederile art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal statuează, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

De asemenea, Colegiul evidențiază, că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, prin urmare prima instanță a admis această solicitare și a examinat cauza în procedura simplificată în corespundere cu prevederile legale.

În continuare, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile din alin. (8) art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75-88 din Cod penal care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

În acest context, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitate infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Potrivit alin. (8) art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către

instanță prin încheiere, beneficiază de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat inculpatul, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 3.000 la 4.000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani.

Prin urmare, în speța dată, în conformitate cu alin. (8) art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o pătrime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de amendă, care este de la 2.250 la 3.000 unități convenționale.

În prezenta cauză penală, prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și anume de faptul, că infracțiunea săvârșită de Busuioc M. face parte din categoria celor grave, de persoana celui vinovat care a recunoscut vina, a manifestat căința sinceră și anterior nu a fost judecat, iar circumstanțe agravante nu au fost constatate. Totodată, la materialele cauzei nu au fost anexate înscrisuri ce ar caracteriza negativ inculpatul.

Conform art. 78 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: b) dacă se aplică amenda, aceasta se poate coborî până la limita de jos. La literele a) și b) alin. (1) art. 78 Cod penal, se omite caracterul obligatoriu atenuării pedepsei principale, și se stabilește doar dreptul instanței de judecată de a reduce pedeapsa.

Astfel, Colegiul penal atestă, că instanțele de fond just au redus pedeapsa principală sub formă de amendă aplicată inculpatului până la 2.500 unități convenționale, care este aproape de limita minimă, fiind prerogativa acestora de a stabili, cât de aproape de limita de jos trebuie să fie redusă pedeapsa.

Ce ține de argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei și anume de faptul, că inculpatul a recunoscut integral vina, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece aceste circumstanțe au atras incidența procedurii simplificate în baza art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, în urma căreia prima instanță a redus cu o pătrime limitele pedepsei cu amendă, prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Mai mult ca atât, referitor la aceea că instanța de apel nu a ținut cont și de faptul, că inculpatul are la întreținere un copil minor și că a recuperat benevol prejudiciul cauzat, Colegiul penal menționează că împrejurările în cauză nu pot schimba situația în speța dată, deoarece inculpatului oricum i-a fost aplicată cea mai blândă categorie de pedeapsă, și anume amenda, aproape de limita minimă prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, ținând cont și de prevederile art. 364<sup>1</sup> alin. (8) Cod de procedură penală, totodată această instanță nefiind obligată să-i aplice inculpatului limita minimă a pedepsei prevăzute cu amendă.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs consideră, că pentru săvârșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu inculpatului, pedeapsa stabilită acestuia, mai

aproape de limita minimă prevăzută de pedeapsa respectivă a infracțiunii imputate și anume – 2.500 unități convenționale, este echitabilă și se încadrează în limitele prevăzute de lege și rigorile stipulate de alin. (8) art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală.

Cu referire la un alt motiv de critică din recurs, precum că sancțiunea art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal nu prevede în calitate de pedeapsă principală sau complementară privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau de a ocupa anumite funcții, iar instanța de judecată a aplicat pedeapsa în alte limite decât cele prevăzute de lege, Colegiul penal reține, că dispoziția art. 65 alin. (3) Cod penal, prevede că privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În urma celor expuse, instanța de recurs reține, că instanțele de fond just ținând cont de faptul, că specificul infracțiunii comise de către inculpat raportat la privilegiile și atribuțiile de serviciu pe care le avea acesta la momentul comiterii infracțiunii, inclusiv pretinsa influență asupra persoanelor cu funcție de demnitate publică, circumstanțe recunoscute de inculpat și demonstrate prin probele cercetate, impun necesitatea și justifică aplicarea sancțiunii complementare inculpatului, sancțiune ce va contribui la atingerea scopului pedepsei penale de reeducare a inculpatului.

Astfel, luând în considerație caracterul infracțiunii săvârșite de inculpat, care a acționat contrar obligațiilor sale de serviciu, urmărind scop personal și prejudiciind imaginea funcției de ofițer de urmărire penală, Colegiul penal consideră, că instanțele de fond corect au considerat imposibilă păstrarea de către Busuioc M. a dreptului de a ocupa în continuare funcția menționată, aplicând just pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 1 an, din care considerent instanța de recurs respinge și argumentele recurentului, precum că instanțele de judecată puteau aplica prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal, doar dacă erau prezente și careva circumstanțe agravante la comiterea infracțiunii.

Prin urmare, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

**DECIDE:**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Salcuțan Andrei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Busuioc Mihail XXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 12 aprilie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie